

En Autobiographi af Provst Cornelius Thomas Rønnau.

Meddelt af L. Daae.

Om denne Mand, der i sin Tid nød ikke ringe Anseelse for sin Virksomhed for almenyttige og philanthropiske Anliggender, og som efter at have været Præst i Beitstaden (1787—1802) og i Opdal (1802—1822) døde i Throndhjem 1828, vil det hidtil Bekjendte findes i Halvorsens Forfatterlexicon (IV 653—654) og den der citerede Literatur. Hans her aftrykte Autobiographi, af hvilken fhv. Statsraad N. Hertzberg har overladt mig en Afskrift, er nedskreven i en Embedsbog for det tidligere „Vestre Indherreds“ Provsti. Den gaar til 1803, da han forlod Beitstaden for at drage til Opdal.

Ikke alene for at opfylde Hensigten af denne Bogs Tilværelse, men af stor Begjærlighed efter et saa godt Selskab vover jeg uden al Anmodning at antegne Et og Andet om min ringe Person.

Jeg er født i Christiansand 16 Sept. 1752. Min Fader Andreas Corneliussen *Bie* var en umærkværdig Hædersmand, kun Skibscapitaine, men udmærket ved sund Menneskeforstand, Retskaffenhed og ædlest Hjertensgodhed, over hvilke hans Egenskaber jeg i min tidlige Ungdom, blussende af Glæde, hørte mange Lovtaler af hans mange Venner. Min Moder Helene *Rønnau* var Datter af Kjøbmand paa Stedet, Thomas Rønnau, der i sin Ungdom var kommen fra Sverige og nedstammede fra de danske Rønnauer¹⁾.

Jeg kan neppe erindre min Fader, hvis Skib paa en Hjemreise fra Spanien maa enten være sunket eller brændt, saa man aldrig erholdt anden Efterretning om ham, end at han var afseilet fra Ladningsstedet. Min Moder døde og i min Ungdom, siden leder Forsynet mig ved Fremmede. 14 Aar gammel, blev jeg antagen i Christiansands latinske Skole og gik fra denne til Kjøbenhavns Universitet i mit 20de Aar.

En Literatus *Bie* fra Throndhjem — ikke af min Familie — havde just ved den Tid ved nogle smudsige Skrifter og Handlinger fortjent Fængsel og paadraget sig almindelig Foragt²⁾.

¹⁾ Naar, som man nedenfor vil se, Forf. mener at høre til den noksom bekjendte danske Adelsfamilie Rønnow, er Angivelsen ikke rigtig, da denne Slægt uddøde allerede 1563.

²⁾ Se Dansk Biogr. Lexicon II. S. 186—187.

Det var maaskee dengang ikke sædvanligt, at man altfor meget lagde Vegt paa og Mærke til Navne, og Skolens Rector den berømte Justitsraad Nicolai Femmer, der elskede mig som sin Søn, frygtende, at Navnet Bie skulde opvække Fordomme og paa en eller anden Maade geraade mig til Skade, bød og overtalte mig ved Udgangen af Skolen at antage min Morfaders Familienavn. Jeg har stedse angret dette og føler endnu en Art Samvittighed, endskjønt vist jeg ved Navnet Rønnau undertiden har spillet Rolle som en Nedstamning af gammel Adel.

I 1772 erholdt jeg Examen artium, i 1773 examen philosophicum, i 1777 theologicum og holdt samme Aar den akademiske Prøveprædiken for Dr. Nicolai Edinger Balle, da Professor.

I Henseende til den sidste og de tvende første blev jeg „rosværdig“, i ex. artium fik jeg over 30 bene, i Theologi derimod, da jeg ei angav Hebraisk, befandtes jeg desværre kun „ikke at foragte“. Maatte jeg i den kjære Theologi siden stedse have bevaret denne Character, beklager jeg mig ei. Dette haaber jeg og, hvad den Kjøbenhavnske Theologi angaar, efterdi jeg siden, for at undervise andre, har lagt mig efter Hebraisk, hvortil jeg dengang hverken havde Opmuntring, saasom det da var Moden blandt mine Landsmænd ikke at agte saadant Umag værdigt, ei heller Bevæggrund, da jeg ei havde valgt nogen vis Bane, og endnu mindre Tid, da jeg kun havde et halvt Aar til Ophold i Kjøbenhavn fra et Huslærer-Embede, jeg allerede længe havde havt. Thi ovennævnte min Rector og anden Fader, Justitsraad Femmer, anbragte mig strax efter min første Tilbagekomst fra Universitetet i et ypperligt Huus hos en af det sydlige Norges berømteste Handelsmænd, Frederik *Gjertsen*¹⁾ i Mandal, som Opdrager for hans ældste Søn Nils Wisløf Gjertsen, der nu er Assessor i Christiansands Stifts-Overret²⁾.

Denne, hvilken jeg antog i hans spædste Ungdom, forlod jeg ikke, indtil han, efter foregaaende øvrige akademiske Exa-

¹⁾ Se om denne i omtrent 150 Aar paa Agdesiden stærkt fremtrædende Patricierfamilie navnlig Skriftet: Mandal, localhistoriske Optegnelser af J. Ø. Bugge og Chr. A. Bugge, hvor Stamtavle findes.

²⁾ Døde som Justitiarius i samme Ret 1823.

mina berømmelig overstaaede, havde og med bedste Character erholdt latinsk-juridisk Examen. Fra 1773 til 1780 var jeg hos ham i hans Faders Hus og fra 1780—1784 med ham i Kjøbenhavn, i hvilken Tid jeg underviste flere i Videnskaberne og nogle levende Sprog.

Da min elskede Elev gik tilbage til Fædrelandet, blev jeg af det asiatiske Compagni kaldet til Præst paa et af dets Skibe til China, Prindsesse Charlotte Amalia, siden bekjendt som Blok-skib den 2 April 1801, da ført af en fortræffelig Sømand, Capt. Mauritz With.

Denne Reise varede fra 21 April 1784, paa hvilken Dag jeg var bleven indviet til Præst af min fordums academiske Velynder, den ædle Balle, til Slutningen af 1787 og gav mig at see foruden meget andet en Del af China, Kysterne af Siam, Coromandel og Malacca samt Øerne Java, Aura, Isle de France og St. Helena, ligesom tilsidst meget af England.

Omflakkende prædikede jeg saaledes i Sions Kirke i Tranqvebar, i den danske Kirke i London, hvor jeg blev Medlem af det nordiske Selskab, og i en reformert Kirke paa Malacca for en Del af Raadet og Garnisonen, der, komne fra lutherske Egne i Tydskland, selv ikke oftere communicerede, end naar et dansk Skib ankom, paa hvilket der er Præst. Jeg forrettede nu Guds-tjeneste og Communion, saa godt jeg kunde, paa Tydsk. Mine Prædikener paa de to første Steder indbragte mig kun tranqvebarske og london-danske Berømmelser, paa det sidste Sted derimod et stort Offer alene i spanske Dalere.

Ved min Hjemkomst med nogen Kundskab, en svækket Helbred og en temmelig Gjæld sagde mine Venner: Du maa enten gjøre end en Reise eller og længe ligge her i Kjøbenhavn som Sollicitant. „Ingen af Delene,“ svarede jeg, men jeg vil søge det mindste ledige. Beitstadens residerende Capellani blev det første, jeg saa paa Cancelli-Brættet, og jeg erholdt det inden 14 Dage uden nogen Misundelse. „Det er bedrøvelig lidet,“ tog Cancellipræsidenten, Grev Schack Rathlou, med et Skuldertræk til Orde, da jeg efter Skik og Brug takkede ham, „men De skal inden 3 Aar have et bedre Embede.“ Han gik strax efter

ud af Cancelliet, og jeg beholdt det, jeg havde faaet, i 6 lange Aar.

Ved min Ankomst til Beitstaden indgik jeg i 1788 Ægteskab med en Datter af Egnens forrige Sognepræst Vilhelm *Ford*, Karen Christiane, der fødte mig en Datter, som døde strax, derefter Tvillingdøtre, hvilke leve. Da disse endnu kun var 16 Uger gamle, forlod hun dem og mig efter lidt over 2 Aars glædeste Forening og tog al mit Sinds Munterhed med sig i Graven.

I Aaret 1794 blev jeg kaldet i afgangne Pastor Morten Jelstrups Sted til Sognepræst for Beitstadens Menighed, hvilket Embede jeg tiltraadte 10 Mai 1795.

Da Provsten over Vestre Indherred, Sognepræst til Ytterøen, Jacob Christian Rosenvinge formedelst Alderdom i 1801 nedlagde Provsteforretningerne, var jeg ved Herredspræsternes enstemmige Valg bestemt til at antage samme.

Jeg skal aldrig glemme, at den Hæder at være Vestre Indherreds Provst fra 4 Febr. 1801 har givet mig mangan behagelig Stund af angennem Brevvexling med værdige Mænd.

Nødigen som jeg forlader mit Beitstaden, hvor jeg i 15 afvexlingsrige Aar af mit Liv haaber ikke at have været for-gjeves, for nu at afgaa til en ny Virkekreds, kaldet 18 Juni 1802 til Sognepræst for Opdals Menighed, overleverer jeg idag Vestre Indherreds Provste-Embede.
